T008 A HÀM VIII (59) Q29-37-Trọng Pháp

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH TAÊNG NHAÁT A-HAØM QUYEÅN 29

Phaåm 37: SAÙU TROÏNG PHAÙP (1)

KINH SOÁ 1

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Caùc oâng haõy suy nieäm saùu troïng phaùp1, kính troïng, toân troïng vaø ghi nhôù maõi ôû trong taâm khoâng cho queân maát2. Sao goïi laø saùu? ÔÛ ñaây, Tyø-kheo thaân haønh nieäm töø3, nhö soi göông thaáy hình mình, ñaùng kính, ñaùng quyù, khoâng ñeå queân maát. Laïi nöõa, khaåu haønh nieäm töø, yù haønh nieäm töø, ñaùng kính, ñaùng quyù, khoâng ñeå queân maát. Laïi nöõa, ñöôïc caùc thöù lôïi loäc ñuùng phaùp thì neân chia cho caùc phaïm haïnh cuøng höôûng, khoâng töôûng tieác reû; phaùp naøy ñaùng kính, ñaùng quyù, khoâng ñeå queân maát. Laïi nöõa, coù caùc giôùi caám khoâng huû, khoâng baïi, cöïc kyø hoaøn haûo, khoâng söùt, khoâng thuûng, ñöôïc baäc trí quyù troïng, laïi muoán ñem giôùi naøy ñöôïc phaân boá cho ngöôøi khaùc cuõng ñoàng moät vò; phaùp naøy ñaùng kính, ñaùng quyù khoâng ñeå queân maát. Laïi nöõa, chaùnh kieán cuûa Hieàn thaùnh daãn ñeán xuaát yeáu; coù kieán giaûi nhö vaäy vaø muoán caùc vò phaïm haïnh ñoàng tu cuøng ñoàng phaùp naøy, cuõng ñaùng kính, ñaùng quyù, khoâng ñeå queân maát. Naøy Tyø-kheo, ñoù goïi laø coù saùu troïng phaùp naøy, ñaùng kính, ñaùng quyù, khoâng ñeå queân maát. Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, haõy thöôøng xuyeân tu taäp caùc haønh vi cuûa thaân, mieäng, yù; neáu ñöôïc caùc thöù lôïi döôõng, cuõng neân nghó phaân ñeàu cho nhau, chôù khôûi töôûng tham. Caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 2

Luïc troïng phaùp , thöôøng noùi laø saùu phaùp hoøa kænh, hay saùu phaùp khaû hyû. Xem Trung 52, kinh 196 1.

Chaâu-na (T1n26, tr. 755b21): Saùu phaùp uûy laïo . Paøli, M 104 Saømagaømasutta (R. iii. 250): Cha saøraøòiya-dhammaø. 2. Paøli, ibid., Chayime dhammaø saøraòiyaø piyakaraòaø garukaraòaø saígahaøya avivaødaøya saømaggiyaø ekìbhaøvaøya saövattanti, coù saùu phaùp khaû nieäm naøy, taùc thaønh thaân aùi, toân troïng, ñöa ñeán nhieáp thuû, khoâng tranh caõi, hoøa hôïp, nhaát trí. 3. Paøli, ibid., Mettaö kaøyakammaö paccupaæhitaö hoti sabrahmacaørìsu aøvi ceva raho ca, bieåu hieän thaân nghieäp töø aùi ñoái vôùi ñoàng phaïm haïnh, tröôùc coâng chuùng cuõng nhö nôi kín ñaùo.

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû taïi suoái A-naäu-ñaït4 cuøng chuùng Tyø-kheo goàm naêm traêm vò. Caùc vò aáy ñeàu laø La-haùn, Tam minh5, Luïc thoâng, Thaàn tuùc töï taïi, taâm khoâng sôï haõi, chæ tröø moät Tyø-kheo A-nan. Baáy

giôø, Theá Toân ngoài treân hoa sen vaøng maø coïng sen ñöôïc laøm baèng baûy baùu. Naêm traêm Tyø-kheo ñeàu ngoài treân hoa sen baùu. Khi aáy, Long vöông A-naäu-ñaït6 ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, roài ñöùng qua moät beân. Sau khi quan saùt heát Thaùnh chuùng roài, Long vöông baïch Theá Toân: –Nay con thaáy trong chuùng naøy, troáng, thieáu, khoâng ñuû, vì khoâng coù Toân giaû Xaù-lôïi- phaát. Cuùi xin Theá Toân sai moät Tyø-kheo môøi Toân giaû Xaù-lôïi-phaát ñeán. Luùc aáy, Xaù-lôïi-phaát ñang ngoài vaù y cuõ taïi tinh xaù Kyø hoaøn. Baáy giôø, Theá Toân baûo Toân giaû Muïc-lieân: –OÂng ñeán choã Xaù-lôïi-phaát baûo Xaù-lôïi-phaát raèng: “Long vöông A-naäu-ñaït muoán töông kieán. Muïc-lieân ñaùp: –Thöa vaâng, baïch Theá Toân! Trong khoaûnh khaéc co duoãi caùnh tay, Toân giaû Muïc-lieân ñaõ ñeán choã Toân giaû Xaù-lôïi- phaát taïi tinh xaù Kyø hoaøn vaø noùi vôùi Xaù-lôïi-phaát, Nhö Lai daïy: “Long vöông A-naäu-ñaït muoán töông kieán.” Xaù-lôïi-phaát ñaùp: –Thaày haõy ñi tröôùc. Toâi seõ ñeán sau. Muïc-lieân ñaùp: –Heát thaûy Thaùnh chuùng vaø Long vöông A-naäu-ñaït mong ñôïi toân nhan, muoán ñöôïc töông kieán, xin haõy ñi ngay, ñöøng coù chaäm treã. Xaù-lôïi-phaát ñaùp: –Thaày haõy ñeán ñoù tröôùc. Toâi seõ ñeán sau. Luùc aáy, Muïc-lieân laïi noùi laïi: –Theá naøo, Xaù-lôïi-phaát, trong thaàn tuùc, coù theå hôn ñöôïc toâi sao, maø nay laïi baûo toâi ñi tröôùc? Neáu thaày khoâng ñöùng daäy ngay thì toâi seõ naém caùnh tay keùo ñeán suoái aáy. Luùc aáy, Xaù-lôïi-phaát nghó thaàm: “Muïc-lieân ñang tìm caùch ñuøa thöû ta vaäy!” Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát côûi daây ñai kieät-chi7 ñaët xuoáng ñaát, noùi vôùi Muïc-lieân: –Neáu thaàn tuùc cuûa thaày laø ñeä nhaát, thöû caát giaûi y naøy leân khoûi maët ñaát, sau ñoù haõy naém caùnh tay toâi daãn ñeán suoái A-naäu-ñaït. Luùc aáy, Muïc-lieân thaàm nghó: –Xaù-lôïi-phaát ñònh ñuøa vôùi ta neân muoán thöû chaêng? Nay oâng aáy ñaõ côûi daây ñai ñaët treân ñaát baûo, neáu caát leân ñöôïc, sau ñoù naém caùnh tay daãn ñeán. Muïc-lieân laïi nghó: “Ñaây aét coù nguyeân nhaân, neáu khoâng, chaúng vieäc gì phaûi khoå nhoïc.” Laäp töùc, Toân giaû duoãi tay laáy sôïi ñai naâng leân, nhöng khoâng theå khieán daây ñai nhuùc nhích maûy may naøo. Muïc-lieân duøng heát söùc cuûa mình, vaãn khoâng di chuyeån ñai naøy, khoâng theå laøm lay ñoäng ñöôïc. Roài Xaù-lôïi-phaát laáy ñai aáy buoäc chaët vaøo caønh caây Dieâm- phuø. Luùc naøy, Toân giaû Muïc-lieân laïi duøng heát thaàn löïc cuûa mình muoán naâng daây naøy,

A-naäu-ñaït tuyeàn . Xem Tröôøng 18, kinh Theá Kyù (T1n1, tr. 116c6). Paøli: Anotatta. 4.

Nguyeân Haùn: Tam ñaït , thöôøng noùi laø tam minh. Paøli: Tevijjaø. 5.

A-naäu-ñaït Long vöông . Xem Tröôøng 18, kinh Theá Kyù (T1n1, tr. 117a1). 6.

Kieät-chi ñaùi ; töùc taêng-kieät-chi , dòch laø phuù kieân y; giaûi y phuû vai. Paøli: Saökacchika. 7.

nhöng khoâng theå laøm noù lay ñoäng, roát cuoäc khoâng theå laøm di chuyeån ñöôïc. Ñang luùc naâng ñai naøy leân, ñaát Dieâm-phuø chaán ñoäng. Xaù-lôïi-phaát thaàm nghó: “Tyø-kheo Muïc-lieân coù theå khieán Dieâm-phuø-ñeà naøy rung ñoäng,

huoáng chi daây ñai naøy. Nay ta neân ñem ñai naøy buoäc chaët vaøo hai thieân haï.” Baáy giôø, Muïc-lieân cuõng laïi naâng noù. Buoäc vaøo ba thieân haï cho ñeán boán thieân haï cuõng coù theå naâng leân nhö naâng chieác y moûng. Baáy giôø, Xaù-lôïi-phaát laïi töï nghó: “Tyø-kheo Muïc-lieân coù theå naâng boán thieân haï, cuõng khoâng ñaùng ñeå noùi. Nay ta phaûi ñem ñai naøy buoäc chaët vaøo löng nuùi Tu-di.” Muïc-lieân laïi laøm lay ñoäng nuùi Tu-di naøy vaø cung Töù Thieân vöông, cung trôøi Tam thaäp tam. Xaù-lôïi-phaát laïi buoäc chaët ñai aáy vaøo moät ngaøn theá giôùi. Muïc-lieân cuõng laøm cho lay ñoäng. Xaù-lôïi-phaát laïi buoäc chaët ñai naøy vaøo hai ngaøn theá giôùi, ba ngaøn theá giôùi, cuõng laïi lay ñoäng. Luùc naøy, trôøi ñaát chaán ñoäng maïnh, chæ coù choã Nhö Lai ôû suoái A-naäu-ñaït laø khoâng lay ñoäng, gioáng nhö ngöôøi löïc só ñuøa vôùi laù caây, khoâng nghi nan. Baáy giôø, Long vöông baïch Theá Toân : –Vì sao trôøi ñaát naøy nay chaán ñoäng döõ vaäy? Theá Toân noùi heát duyeân goác naøy cho Long vöông. Long vöông baïch Phaät: –Hai vò aáy, thaàn löïc cuûa ai laø hôn heát? Theá Toân baûo: –Thaàn löïc Tyø-kheo Xaù-lôïi-phaát laø hôn heát. Long vöông baïch Phaät: –Tröôùc ñaây Theá Toân ñaõ töøng xaùc nhaän, thaàn tuùc cuûa Tyø-kheo Muïc-lieân laø baäc nhaát, khoâng ai vöôït hôn ñöôïc. Theá Toân ñaùp: –Long vöông neân bieát, coù boán Thaàn tuùc. Sao goïi laø boán? Laø töï taïi Tam-muoäi thaàn löïc, tinh taán Tam-muoäi thaàn löïc, taâm Tam-muoäi thaàn löïc, giôùi Tam-muoäi thaàn löïc8. Naøy Long vöông, ñoù goïi laø coù boán Thaàn tuùc löïc naøy. Neáu coù Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni naøo coù boán Thaàn löïc naøy, thöôøng xuyeân tu haønh khoâng heà buoâng boû, ñoù laø thaàn löïc baäc nhaát. Long vöông A-naäu-ñaït baïch Phaät: –Tyø-kheo Muïc-lieân khoâng ñöôïc boán Thaàn tuùc aáy sao? Theá Toân baûo: –Tyø-kheo Muïc-lieân cuõng ñöôïc boán Thaàn tuùc löïc naøy vaø thöôøng xuyeân tu haønh khoâng heà buoâng boû. Tyø-kheo Muïc-lieân muoán giöõ thoï maïng ñeán moät kieáp, cuõng coù theå laøm ñöôïc. Nhöng Tyø-kheo Muïc-lieân khoâng bieát teân cuûa Tam-muoäi maø Xaù-lôïi-phaát nhaäp. Luùc aáy, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát laïi töï nghó: “Tam thieân ñaïi thieân quoác ñoä, Muïc-lieân ñeàu coù theå di chuyeån, laøm cho voâ soá coân truøng bò cheát, khoâng tính heát. Nhöng töï thaân ta nghe choã ngoài cuûa Nhö Lai khoâng theå lay ñoäng ñöôïc. Nay ta coù theå duøng ñai naøy buoäc chaët vaøo choã ngoài cuûa Nhö Lai.” Muïc-lieân laïi duøng thaàn tuùc naâng daây ñai aáy nhöng khoâng theå laøm lay ñoäng. Luùc naøy, Muïc-lieân töï nghó nhö vaày: “Chaúng leõ thaàn tuùc ta bò suùt giaûm roài sao? Nay naâng ñai naøy maø khoâng theå laøm noù lay ñoäng. Ta haõy ñeán choã Theá Toân maø hoûi yù nghóa naøy.” Muïc-lieân sau khi buoâng ñai naøy, lieàn duøng thaàn tuùc ñi ñeán choã Theá Toân. Töø xa, troâng thaáy Xaù-lôïi-phaát ñaõ ngoài ôû tröôùc Nhö Lai. Thaáy vaäy, Muïc-lieân laïi töï nghó: “Ñeä töû cuûa Theá

8. Chi tieát, xem kinh soá 8 phaåm 29 treân.

Toân, thaàn tuùc baäc nhaát khoâng ai vöôït qua ta. Nhöng ta khoâng baèng Xaù-lôïi-phaát sao?” Baáy giôø, Muïc-lieân baïch Phaät: –Khoâng leõ vôùi thaàn tuùc, con ñaõ coù söï suùt giaûm chaêng? Vì sao? Vì con rôøi khoûi tinh xaù Kyø hoaøn tröôùc Xaù-lôïi-phaát, sau ñoù Xaù-lôïi-phaát môùi ñi. Nay Tyø-kheo Xaù-lôïi-phaát ñaõ ngoài tröôùc Nhö Lai. Phaät baûo: –Thaàn tuùc cuûa oâng khoâng heà giaûm suùt,

nhöng oâng khoâng theå hieåu ñöôïc thaàn tuùc Tam-muoäi maø Xaù-lôïi-phaát ñaõ nhaäp. Vì sao? Vì trí tueä cuûa Tyø-kheo Xaù-lôïi-phaát voâ löôïng, taâm ñöôïc töï taïi. OÂng khoâng ñöôïc tuøy taâm baèng Tyø-kheo Xaù-lôïi-phaát. Xaù-lôïi-phaát ñaõ ñöôïc töï taïi nôi taâm thaàn tuùc. Khi Tyø-kheo Xaù-lôïi-phaát nghó ñeán phaùp gì, taâm ñöôïc töï taïi ñoái vôùi phaùp aáy. Ñaïi Muïc-lieân ngay luùc ñoù im laëng. Long vöông A-naäu-ñaït vui möøng hôùn hôû, khoâng töï kieàm cheá ñöôïc, vì nay Tyø-kheo Xaù-lôïi-phaát coù raát nhieàu thaàn löïc khoâng theå nghó baøn. Nhöõng Tam-muoäi maø ngaøi nhaäp, Tyø-kheo Muïc-lieân khoâng theå bieát teân ñöôïc. Baáy giôø, Theá Toân vì Long vöông A-naäu-ñaït thuyeát phaùp vi dieäu, khích leä, laøm Long vöông hoan hyû. Ngay taïi ñoù Theá Toân thuyeát giôùi. Saùng sôùm hoâm sau, Theá Toân daãn caùc Tyø-kheo trôû veà vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo noùi vôùi nhau: –Töø mieäng Theá Toân ñaõ kyù thuyeát, ngöôøi coù thaàn thoâng baäc nhaát trong caùc Thanh vaên chính laø Tyø-kheo Muïc-lieân, nhöng ngaøy nay khoâng baèng Xaù-lôïi-phaát. Khi aáy, caùc Tyø-kheo khôûi töôûng khinh maïn ñoái Muïc-lieân. Baáy giôø, Theá Toân nghó thaàm: “Caùc Tyø-kheo naøy khôûi töôûng khinh maïn ñoái vôùi Muïc-lieân, seõ chòu toäi khoù keå heát.” Phaät baûo Muïc-lieân: –Haõy hieän thaàn löïc cuûa oâng khieán cho chuùng naøy thaáy, chôù ñeå cho ñaïi chuùng khôûi töôûng bieáng nhaùc. Muïc-lieân ñaùp: –Thöa vaâng, baïch Theá Toân. Muïc-lieân leã saùt chaân Theá Toân, roài ngay ôû tröôùc Nhö Lai maø bieán maát, ñi qua baûy haèng haø sa coõi Phaät phöông Ñoâng. ÔÛ ñoù coù Phaät teân Kyø Quang Nhö Lai Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän ôû coõi aáy. Muïc-lieân ñeán coõi aáy vôùi y phuïc phaøm thöôøng, roài ôû ñoù ñi quanh treân mieäng baùt. Nhaân daân ôû coõi aáy coù hình theå raát lôùn. Khi caùc Tyø-kheo ôû ñoù thaáy Muïc-lieân, noùi vôùi nhau: –Caùc thaày haõy nhìn xem, con saâu naøy gioáng y nhö Sa-moân. Caùc Tyø-kheo baét xuoáng cho Phaät aáy xem: –Baïch Theá Toân, nay coù moät con saâu gioáng y nhö Sa-moân. Kyø Quang Nhö Lai baûo caùc Tyø-kheo: –Caùch ñaây baûy haèng haø sa quoác ñoä theá giôùi kia veà phöông Taây, coù Phaät hieäu laø Thích-ca Vaên Nhö Lai Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc xuaát hieän ôû ñôøi. Ñaây laø ñeä töû vò aáy, thaàn tuùc baäc nhaát. Baáy giôø, Ñöùc Phaät kia baûo Muïc-lieân: –Caùc Tyø-kheo naøy naûy yù töôûng khinh maïn. OÂng haõy hieän thaàn tuùc cho ñaïi chuùng ñöôïc thaáy. Muïc-lieân ñaùp: –Thöa vaâng, baïch Theá Toân.

Muïc-lieân vaâng lôøi Phaät daïy, laáy bình baùt ñöïng naêm traêm Tyø-kheo kia ñem leân trôøi Phaïm thieân. Khi aáy, Muïc-lieân duøng chaân traùi daãm leân nuùi Tu-di, chaân phaûi ñaët trôøi Phaïm thieân, roài noùi keä naøy: Thöôøng haõy nieäm tinh caàn Tu haønh trong phaùp Phaät Haøng phuïc ma, oaùn ñòch Nhö duøng moùc daïy voi.9 Neáu ai nôi phaùp naøy Thöïc haønh khoâng phoùng daät Seõ döùt saïch goác khoå Khoâng coøn caùc böùc naõo.10 Baáy giôø, Muïc-lieân laøm cho aâm vang naøy traøn ñaày khaép tinh xaù Kyø hoaøn. Caùc Tyø- kheo khi nghe aâm thanh naøy, ñeán baïch Theá Toân: –Muïc-lieân ñang ôû nôi naøo maø noùi baøi keä naøy? Theá Toân ñaùp: –Tyø-kheo Muïc-lieân ñang ôû caùch ñaây baûy haèng haø sa coõi Phaät veà phöông Ñoâng, ñöïng naêm traêm Tyø-kheo trong bình baùt, chaân traùi daãm leân nuùi Tu-di, chaân phaûi ñaët leân trôøi Phaïm thieân maø noùi baøi keä naøy. Baáy

giôø, caùc Tyø-kheo taùn thaùn: –Thaät laø vieäc chöa töøng coù, thaät laø kyø dieäu! Tyø-kheo Muïc-lieân coù thaàn tuùc lôùn nhö vaäy maø ñoái vôùi Muïc-lieân chuùng con khôûi yù khinh maïn. Xin Theá Toân baûo Tyø-kheo Muïc- lieân ñem naêm traêm Tyø-kheo aáy trôû veà choán naøy. Theá Toân hieän töø xa ñaïo löïc cho Muïc-lieân bieát yù. Muïc-lieân beøn ñem naêm traêm Tyø- kheo trôû veà vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân ñang thuyeát phaùp cho haøng ngaøn vaïn chuùng. Ñaïi Muïc-lieân ñem naêm traêm Tyø-kheo ñeán choã Theá Toân. Ñeä töû cuûa Phaät Thích-ca Vaên ngöôùc leân nhìn caùc Tyø-kheo aáy. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo ôû theá giôùi phöông Ñoâng ñaûnh leã saùt chaân Theá Toân roài ngoài qua moät beân. Baáy giôø, Theá Toân hoûi caùc Tyø-kheo aáy: –Caùc vò töø ñaâu ñeán vaø laø ñeä töû cuûa ai, ñi ñöôøng maát bao laâu? Naêm traêm Tyø-kheo kia baïch Phaät Thích-ca Vaên: –Theá giôùi chuùng con hieän ôû phöông Ñoâng. Phaät hieäu laø Kyø Quang Nhö Lai, laø ñeä töû cuûa Phaät aáy, nhöng hoâm nay chuùng con laïi cuõng khoâng bieát laø töø ñaâu ñeán vaø ñaõ traûi bao nhieâu ngaøy! Theá Toân hoûi: –Caùc oâng coù bieát theá giôùi Phaät khoâng? Caùc Tyø-kheo ñaùp: –Thöa khoâng, baïch Theá Toân. –Hoâm nay caùc vò coù muoán veà laïi nôi aáy khoâng? Caùc Tyø-kheo ñaùp: –Thöa vaâng, baïch Theá Toân. Chuùng con muoán trôû veà laïi nôi aáy. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo kia:

9.

Paøli, ibid. Dhunaøtha maccuno senaö, naôaøgaøraöva kuójaro, caùc oâng haõy queùt saïch quaân ma, nhö voi deïp nhaø laù.

10.

Baøi keä, xem Paøli, S 6. 2.4 Aruòavatì (R. i. 156).

–Hoâm nay, Ta seõ caùc vò noùi veà phaùp saùu giôùi, haõy suy nieäm kyõ. Caùc Tyø-kheo ñaùp: –Thöa vaâng, Theá Toân Baáy giôø, caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Phaät daïy. Theá Toân baûo: –Vì sao phaùp aáy ñöôïc goïi laø phaùp saùu giôùi? Tyø-kheo neân bieát, con ngöôøi laø saùu giôùi11, thuï baåm tinh khí cuûa cha meï maø sinh ra. Sao goïi laø saùu? Ñoù laø ñòa giôùi, thuûy giôùi, hoûa giôùi, phong giôùi, khoâng giôùi, thöùc giôùi12. Naøy Tyø-kheo, ñoù goïi laø coù saùu giôùi naøy. Thaân ngöôøi thuï baåm tinh khí naøy maø sinh saùu nhaäp13. Sao goïi laø saùu nhaäp? Ñoù laø nhaõn nhaäp, nhó nhaäp, tyû nhaäp, thieät nhaäp, thaân nhaäp vaø yù nhaäp. Naøy Tyø-kheo, ñoù goïi laø coù saùu nhaäp naøy nhôø cha meï maø coù ñöôïc. Y nôi saùu nhaäp maø coù saùu thöùc thaân. Sao goïi laø saùu? Y nôi nhaõn thöùc maø coù nhaõn thöùc thaân. Y nôi nhó thöùc, tyû thöùc, thieät thöùc, thaân thöùc, yù thöùc maø coù yù thöùc thaân14. Naøy Tyø-kheo, ñoù goïi laø saùu thöùc thaân. Neáu coù Tyø-kheo naøo hieåu saùu giôùi, saùu nhaäp, saùu thöùc naøy, coù theå vöôït qua saùu coõi trôøi maø thoï hình trôû laïi15. Neáu ôû nôi aáy maïng chung seõ sinh vaøo choán naøy, thoâng minh cao taøi, ngay treân hieän thaân döùt saïch keát söû, ñaït ñeán Nieát-baøn. Baáy giôø, Theá Toân baûo Muïc-lieân: –Nay oâng haõy ñem caùc Tyø-kheo naøy trôû veà coõi Phaät aáy. Muïc-lieân ñaùp: –Thöa vaâng, baïch Theá Toân. Muïc-lieân laïi laáy bình baùt ñöïng naêm traêm Tyø-kheo aáy, nhieãu Phaät ba voøng roài lui ñi, trong khoaûnh khaéc co duoãi caùnh tay ñaõ ñeán coõi Phaät aáy.

Muïc-lieân ñaët caùc Tyø-kheo naøy xuoáng xong, ñaûnh leã saùt chaân Phaät aáy, roài trôû veà theá giôùi Nhaãn naøy16. Caùc Tyø-kheo coõi kia sau khi nghe saùu giôùi naøy ñeàu döùt saïch caáu ueá, ñöôïc maét phaùp trong saïch. Baáy giôø, Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: –Trong caùc ñeä töû cuûa Ta, Thanh vaên coù thaàn thoâng baäc nhaát khoù ai bì kòp, chính laø Tyø-kheo Ñaïi Muïc-kieàn-lieân. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 3

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Sö töû17, nöôùc Baït-kyø. Luùc aáy, caùc Tyø-kheo ñöùc cao

Luïc giôùi chi nhaân . Cf. Paøli, M. 140 Dhaøtuvibhaòga (R.iii. 239): Chadhaøturo ayaö, bhikkhu, 11.

puriso chaphassaøyatano aææhaørasamanopavicaøro caturaødhiææhaøno, “Naøy caùc Tyø-kheo, con ngöôøi naøy laø saùu giôùi naøy; laø saùu xuùc xöù, möôøi saùu yù caän haønh, boán truù xöù.” 12. Paøli, ibid., Chayimaø dhaøtuyo– pathavìdhaøtu, aøpodhaøtu, tejodhaøtu, vaøyodhaøtu, aøkaøsadhaøtu, vióóaøòadhaøtu. Luïc nhaäp , saùu xöù. Paøli: Cha aøyatanaøni. 13.

Luïc thöùc thaân , Paøli, Cha vióóaøòkaøyaø. 14.

15.

Vöôït qua saùu Duïc giôùi thieân, taùi sinh Saéc giôùi.

Nhaãn giôùi , theá giôùi Kham nhaãn, töùc theá giôùi Ta(Sa)-baø. Skt. Sahalokadhaøtu.

16.

Sö töû vieân ; ñoaïn döôùi noùi: Ngöu sö töû vieân . Trong Paøli khoâng coù vöôøn naøo teân Sö töû. 17.

coù thaàn tuùc18, nhö Hieàn giaû Xaù-lôïi-phaát, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, Ca-dieáp, Ly-vieät, A-nan,… goàm naêm traêm ngöôøi ñeàu coù maët. Baáy giôø, vaøo luùc saùng sôùm, Ñaïi Muïc-lieân, Ñaïi Ca-dieáp, A-na-luaät, ñi ñeán choã Xaù- lôïi-phaát. A-nan troâng thaáy ba ñaïi Thanh vaên ñeán choã Xaù-lôïi-phaát, lieàn baûo Ly-vieät: –Ba ñaïi Thanh vaên ñeán choã Xaù-lôïi-phaát. Hai chuùng ta cuõng neân ñeán choã Xaù-lôïi- phaát. Vì sao? Vì ñeå nghe Xaù-lôïi-phaát noùi phaùp vi dieäu. Ly-vieät ñaùp: –Vieäc naøy ñaùng vaäy. Luùc aáy, Ly-vieät, A-nan ñeán choã Xaù-lôïi-phaát. Xaù-lôïi-phaát noùi: –Kính chaøo chö Hieàn! Môøi ngoài xuoáng choã naøy. Xaù-lôïi-phaát noùi vôùi A-nan: –Nay toâi coù ñieàu muoán hoûi: “Vöôøn Ngöu sö töû naøy thaät laø khaû aùi laïc, höông trôøi töï nhieân bay khaép boán phía. Ai coù theå laøm cho khu vöôøn naøy trôû neân khaû aùi19? A-nan ñaùp: –Neáu coù Tyø-kheo naøo nghe nhieàu, nhöõng ñieàu ñaõ nghe khoâng queân, toång trì nghóa vaø vò cuûa caùc phaùp, tu haønh phaïm haïnh ñaày ñuû.21 Caùc phaùp nhö vaäy thaûy ñeàu ñaày ñuû, khoâng 20

queân soùt, vì boán boä chuùng maø noùi phaùp khoâng maát thöù lôùp, cuõng khoâng sô soùt, khoâng coù loaïn töôûng. Tyø-kheo nhö vaäy laøm cho khu vöôøn Ngöu sö töû naøy trôû neân khaû aùi laïc. Baáy giôø, Xaù-lôïi-phaát noùi vôùi Ly-vieät22: –Hoâm nay, A-nan ñaõ noùi roài. Nay toâi laïi muoán hoûi yù nghóa nôi thaày. Vöôøn Ngöu sö töû maø trôû thaønh khaû aùi laïc, thaày haõy noùi, coù nghóa nhö theá naøo23? Ly-vieät ñaùp: –Tyø-kheo vui thích soáng nôi nhaøn tónh, toïa thieàn tö duy, cuøng töông öng chæ quaùn. Tyø-kheo nhö vaäy laøm cho khu vöôøn Ngöu sö töû trôû thaønh khaû aùi. Toân giaû Xaù-lôïi-phaát laïi noùi vôùi A-na-luaät24: –Nay thaày haõy noùi veà yù nghóa laøm cho khaû aùi. A-na-luaät ñaùp: –Neáu Tyø-kheo naøo duøng Thieân nhaõn quan saùt troâng suoát caùc chuùng sinh keû cheát ngöôøi soáng, saéc ñeïp, saéc xaáu, ñöôøng laønh, ñöôøng aùc, hoaëc toát hoaëc xaáu; thaûy ñeàu bieát taát caû. Hoaëc coù chuùng sinh thaân, mieäng, yù haønh aùc, phæ baùng Hieàn thaùnh, thaân hoaïi maïng chuùng sinh trong ñòa nguïc; hoaëc laïi coù chuùng sinh thaân, mieäng, yù haønh thieän, khoâng phæ

Noäi dung kinh töông ñöông M 32 Mahaø-Gosiígasutta (R. i. 213), taïi vöôøn Gosiígasaølavanadaøya: Ngöu giaùc Sa-la laâm. Coù leõ Haùn dòch ñoïc laø Gosiöha (Ngöu Sö töû) thay vì Gosiíga (Ngöu giaùc, söøng boø). Khu röøng naøy ôû taïi Naødika, trong laõnh thoå cuûa Vajji (Baït-kyø). Xem, Haùn dòch töông ñöông, Trung 48, kinh 184: Ngöu giaùc Sa-la laâm . Thaàn tuùc cao ñöùc ; Paøli, ibid.: Abhióóaøtehi abhióóaøtehi, raát noåi tieáng, ñöôïc moïi ngöôøi bieát ñeán. 18.

19. Paøli, ibid., Kathaöruøpena bhikkhunaø gosiígasaølavanaö sobheyyaø'ti? Tyø-kheo nhö theá naøo thì laøm saùng choùi khu röøng Gosiígasaøla naøy? So saùnh Trung 48, ibid. "Tyø-kheo nhö theá naøo thì laøm khôûi phaùt röøng Ngöu giaùc Sa-la naøy?" 20. Paøli: Saøtthaø sabyaójanaø: (phaùp aáy) coù nghóa vaø coù vaên. 21. Paøli: Kevalaparipuòòaö parisuddhaö brahmacariyaö abhivadanti, (phaùp aáy) hieån hieän phaïm haïnh thanh tònh vaø tuyeät ñoái hoaøn haûo. Ly-vieät , xem kinh 2 phaåm 4. Paøli: Revata (Khadiravaniyo), ñeä nhaát laâm truù (aøraóóakaønaö). 22.

23. Noäi dung caâu hoûi Xaù-lôïi-phaát neâu cho caùc Tyø-kheo nhö nhau: Ai laøm saùng choùi khu röøng naøy? Vaên Haùn dòch bieán thieân, deã gaây hieåu nhaàm. A-na-luaät ; Thieân nhaõn ñeä nhaát. Paøli: Anuruddha. 24.

baùng Hieàn thaùnh. Gioáng nhö moät ngöôøi nhìn khoâng trung, thaáy khoâng thieáu thöù gì25. Tyø- kheo coù Thieân nhaõn cuõng laïi nhö vaäy, xem thaáy theá giôùi khoâng chuùt nghi ngôø. Tyø-kheo laøm cho khu vöôøn Ngöu sö töû trôû thaønh khaû aùi. Xaù-lôïi-phaát laïi noùi vôùi Ca-dieáp: –Nay toâi hoûi thaày, caùc Hieàn giaû ñaõ noùi yù nghóa laøm cho khaû aùi nhö vaäy. Nay ñeán löôït thaày noùi vieäc aáy. Ca-dieáp ñaùp: –Neáu coù Tyø-kheo naøo haønh haïnh A-lan-nhaõ, laïi daïy ngöôøi khaùc khieán haønh A- lan-nhaõ, taùn thaùn ñöùc nhaøn tónh, töï thaân ñaép y vaù nhieàu maûnh26, laïi daïy ngöôøi khaùc haønh Ñaàu-ñaø, thaân töï bieát ñuû, soáng nôi nhaøn tónh, laïi daïy ngöôøi khaùc khieán tu haïnh aáy. Töï thaân ñaày ñuû giôùi ñöùc, thaønh töïu Tam-muoäi, thaønh töïu trí tueä, thaønh töïu giaûi thoaùt, thaønh töïu giaûi thoaùt tri kieán27, laïi daïy ngöôøi khaùc khieán haønh phaùp naøy, taùn

thaùn phaùp naøy, ñaõ coù theå khuyeán hoùa, laïi daïy ngöôøi khaùc khieán haønh phaùp naøy, giaùo hoùa khoâng bieát meät moûi. Tyø-kheo nhö vaäy laøm cho vöôøn Ngöu sö töû trôû thaønh khaû aùi khoâng gì baèng. Luùc naøy, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát noùi Ñaïi Muïc-lieân: –Caùc Hieàn thaùnh ñaõ noùi yù nghóa laøm cho khaû aùi. Nay ñeán löôït Thaày noùi veà yù nghóa laøm cho khaû aùi. Khu vöôøn Ngöu sö töû naøy khoaùi laïc voâ song, nay thaày muoán noùi theá naøo ñieàu ñoù? Muïc-lieân ñaùp: –ÔÛ ñaây, Tyø-kheo naøo coù ñaïi thaàn tuùc, ñöôïc töï taïi nôi thaàn tuùc, vò aáy coù theå bieán hoùa voâ soá ngaøn vieäc maø khoâng coù gì nghi ngôø. Cuõng coù theå phaân moät thaân thaønh voâ soá thaân, hoaëc hoaøn laïi thaønh moät thaân. Coù theå ñi xuyeân qua vaùch ñaù. Voït leân, chìm xuoáng, moät caùch töï taïi. Cuõng nhö thuyeàn löôùt treân soâng, gioáng nhö chim bay treân khoâng, chaúng löu daáu veát. Gioáng nhö löûa döõ thieâu ñoát nuùi hoang. Cuõng nhö maët trôøi, maët traêng chieáu khaép moïi nôi. Cuõng coù theå ñöa tay sôø maët trôøi, maët traêng. Cuõng coù theå hoùa thaân cao ñeán trôøi Phaïm thieân. Tyø-kheo nhö vaäy khieán vöôøn Ngöu sö töû khaû aùi28. Baáy giôø, Muïc-lieân noùi vôùi Xaù-lôïi-phaát: –Chuùng toâi ñeàu ñaõ noùi roõ yù kieán cuûa mình. Nay chuùng toâi hoûi yù nghóa nôi Xaù-lôïi- phaát, Tyø-kheo nhö theá naøo laøm cho khu vöôøn Ngöu sö töû naøy trôû thaønh raát laø khaû aùi?29 Xaù-lôïi-phaát noùi: –Neáu coù Tyø-kheo naøo coù khaû naêng haøng phuïc taâm, chöù khoâng phaûi30 Tyø-kheo khoâng theå haøng phuïc taâm kia. Neáu Tyø-kheo kia muoán ñaït Tam-muoäi töùc thì Tyø-kheo kia coù theå ñöôïc Tam-muoäi, tuøy yù xa gaàn thaønh töïu Tam-muoäi, töùc coù theå thaønh töïu vieäc aáy. Gioáng nhö nhaø tröôûng giaû coù y phuïc ñeïp ñöïng ñaày trong röông. Baáy giôø,

25.

Haùn dòch löôïc boû ñoaïn giöõa veà Thieân nhaõn.

Boå naïp chi y , ñaây hieåu laø trì y phaán taûo, moät trong caùc haønh Ñaàu-ñaø.
Paøli: Paösukuøliko.

26.

Nguyeân Haùn: Giaûi thoaùt kieán tueä , bieát raèng giaûi thoaùt. 27.

Nguyeân Haùn dòch: Nghi Sö töû vieân trung . Caâu vaên dòch naøy bò gaõy,
deã khieán hieåu laàm. So 28.

noäi dung toaøn kinh maø chænh laïi. 29. Dòch saùt nguyeân Haùn, phaûi noùi: “Vöôøn Ngöu sö töû naøy cöïc kyø khoaùi laïc, Tyø-kheo nhö theá naøo neân ôû trong ñoù?” Nhö vaäy coù theå hoaøn toaøn sai vôùi yù nghóa noäi dung toaøn kinh. Khu vöôøn naøy khoâng phaûi laø ñeä nhaát trong caùc khu vöôøn ñeå ñöôïc ñaùnh giaù quaù cao nhö vaäy. Trong baûn Haùn: Nhieân bó taâm baát naêng , nghi thieáu
chöõ phi: Nhieân phi bó taâm… Ñoái chieáu Paøli: 30.

No ca bhikkhu cittassa vasena vattati.

tröôûng giaû kia tuøy yù muoán laáy nhöõng aùo naøo thì laáy tuøy yù maø khoâng coù gì nghi ngôø. ÔÛ ñaây cuõng vaäy, coù theå tuøy yù nhaäp vaøo Tam-muoäi.

Tyø-kheo coù theå vaän duïng taâm, chöù khoâng phaûi Tyø-kheo khoâng theå vaän duïng taâm31, tuøy yù nhaäp ñònh cuõng khoâng coù gì nghi ngôø. Nhö vaäy, Tyø-kheo coù theå vaän duïng taâm, chöù khoâng phaûi Tyø-kheo khoâng theå vaän duïng taâm. Tyø-kheo nhö vaäy seõ khieán vöôøn Ngöu sö töû khaû aùi. Luùc naøy, Xaù-lôïi-phaát noùi vôùi caùc Hieàn giaû: –Chuùng ta ñaõ tuøy theo bieän taøi cuûa mình maø noùi vaø cuõng tuøy theo choã thích hôïp maø kheùo noùi yù nghóa naøy. Chuùng ta haõy cuøng ñeán hoûi Theá Toân: “Tyø-kheo nhö theá naøo khieán vöôøn Ngöu sö töû naøy khaû aùi?” Neáu Theá Toân coù daïy ñieàu gì thì chuùng ta seõ phuïng haønh. Caùc Tyø-kheo ñaùp: –Thöa vaâng, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát! Luùc aáy, caùc ñaïi Thanh vaên cuøng nhau ñi ñeán choã Theá Toân. Ñeán nôi, ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài qua moät beân. Baáy giôø caùc ñaïi Thanh vaên ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Phaät. Baáy giôø, Theá Toân baûo: –Laønh thay, ñuùng nhö nhöõng gì A-nan noùi. Vì sao? Vì Tyø-kheo A-nan nghe phaùp coù theå ghi nhôù, toång trì caùc phaùp maø ñaày ñuû söï tu haønh phaïm haïnh. Vôùi phaùp nhö vaäy, ñöôïc kheùo nghe, khoâng queân soùt, cuõng khoâng coù taø kieán, vì boán boä chuùng maø noùi laïi, lôøi leõ khoâng thaùc loaïn, cuõng khoâng sô suaát. Nhöõng ñieàu Tyø-kheo Ly-vieät noùi laïi cuõng thích thay! Vì sao? Vì Ly-vieät öa thích nôi nhaøn tónh, khoâng ôû giöõa ngöôøi ñôøi, thöôøng nieäm toïa thieàn, khoâng coù tranh caõi, cuøng töông öng chæ quaùn, soáng an tòch mòch nhaøn tónh. Tyø-kheo A-na-luaät noùi cuõng laïi thích thay! Vì sao? Vì Tyø-kheo A-na-luaät Thieân nhaõn baäc nhaát. Vò aáy duøng Thieân nhaõn quan saùt ba ngaøn theá giôùi. Gioáng nhö ngöôøi saùng maét xem haït ngoïc trong loøng baøn tay, Tyø-kheo A-na-luaät cuõng laïi nhö vaäy, duøng Thieân nhaõn quan saùt khaép ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi naøy khoâng chuùt ñaùng ngôø. Nay Tyø-kheo Ca-dieáp cuõng laïi thích thay! Vì sao? Vì Tyø-kheo Ca-dieáp töï thaân haønh haïnh a-lan-nhaõ, laïi hay taùn thaùn ñôøi soáng ôû nôi nhaøn tónh. Töï mình khaát thöïc, laïi coù theå ca ngôïi ñöùc khaát thöïc. Töï thaân maëc y raùch vaù, laïi hay taùn thaùn veà ñöùc maëc y raùch vaù. Töï thaân bieát ñuû, laïi taùn thaùn veà ñöùc bieát ñuû töï thaân ôû nôi hang nuùi, laïi hay taùn thaùn veà ñöùc ôû hang nuùi. Töï thaân thaønh töïu giôùi, thaønh töïu Tam-muoäi, thaønh töïu trí tueä, thaønh töïu giaûi thoaùt, thaønh töïu giaûi thoaùt tri kieán*, laïi hay daïy ngöôøi thaønh töïu naêm phaàn Phaùp thaân naøy. Töï thaân coù theå giaùo hoùa, laïi hay khieán moïi ngöôøi thöïc haønh phaùp aáy. Laønh thay! Laønh thay! Nhö nhöõng gì Muïc-lieân ñaõ noùi. Vì sao? Vì Tyø-kheo Muïc-lieân coù oai löïc lôùn, thaàn thoâng baäc nhaát, taâm ñöôïc töï taïi, yù muoán kia laøm gì ñeàu coù theå thaønh ngay. Hoaëc hoùa moät thaân phaân laøm vaïn öùc, hoaëc hôïp trôû laïi laøm moät. Ñi xuyeân qua vaùch ñaù maø khoâng coù trôû ngaïi. Voït leân, chìm xuoáng töï taïi. Cuõng nhö thuyeàn löôùt treân nöôùc, khoâng chöôùng ngaïi. Nhö chim giöõa hö khoâng, khoâng ñeå laïi daáu veát. Gioáng nhö maët trôøi, maët traêng, khoâng choã naøo khoâng chieáu. Coù theå hoùa thaân cho ñeán trôøi Phaïm thieân. Laønh thay! Nhö nhöõng gì Xaù-lôïi-phaát noùi. Vì sao? Vì Xaù-lôïi-phaát coù theå haøng phuïc taâm, khoâng phaûi khoâng haøng phuïc taâm. Xaù-lôïi-phaát khi muoán nhaäp ñònh thì coù theå thaønh töïu khoâng coù khoù ngaïi. Gioáng nhö tröôûng giaû coù y phuïc ñeïp, tuøy yù laáy maø khoâng

coù khoù

Löu yù vaên Haùn dòch ñaûo trang: Taâm naêng söû Tyø-kheo, phi Tyø-kheo naêng söû taâm . 31.

ngaïi. Tyø-kheo Xaù-lôïi-phaát cuõng laïi nhö vaäy, coù theå haøng phuïc taâm, khoâng phaûi khoâng coù theå haøng phuïc. Xaù-lôïi-phaát tuøy yù nhaäp Tam-muoäi, taát caû ñeàu hieän tieàn. Laønh thay! Laønh thay! caùc Tyø-kheo, caùc oâng ñaõ noùi nhöõng gì theo choã thích hôïp cuûa mình. Nhöng baáy giôø haõy nghe nhöõng gì Ta noùi. Tyø-kheo laøm sao khieán vöôøn Ngöu sö töû khaû aùi? Neáu coù Tyø-kheo naøo soáng nöông theo laøng xoùm, ñeán giôø, vò aáy ñaép y mang baùt, vaøo laøng khaát thöïc. Sau khi khaát thöïc xong, vò aáy trôû veà choã ôû, röûa maët vaø tay, ngoài döôùi boùng moät goác caây, chaùnh thaân, chaùnh yù, ngoài kieát giaø, buoäc nieäm tröôùc maët. Tyø-kheo aáy töï nghó: “Nay ta seõ khoâng dôøi boû choã ngoài naøy, cho ñeán khi dieät taän höõu laäu, thaønh voâ laäu.” Baáy giôø, Tyø-kheo kia saïch höõu laäu, taâm ñöôïc giaûi thoaùt. Tyø-kheo nhö vaäy khieán vöôøn Ngöu sö töû khaû aùi. Vaäy, naøy caùc Tyø-kheo, haõy luoân sieâng naêng tinh taán, chôù coù bieáng nhaùc. Caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.